

TOIMINTAKERTOMUS

2009

1. YLEISTÄ

PANK ry on yleishyödyllinen ja riippumaton päällystealan yhteistyöelin. Sen tavoitteena on edistää päällystealan toimintaedellytyksiä Suomessa.

Vuoden 2009 toimintasuunnitelman yleisessä osassa oli nostettu tienpidon rahoituksen jälkeenjääneisyys ja sen kielteisen kehityksen pysäyttäminen ja kääntäminen hallituksen tärkeimmäksi yksittäiseksi tehtäväksi yhteistyössä alan muuon toimijoiden kanssa. Infra ry:n Asfalttijaos ja PANK ry ovat yhdessä ideoineet ja toteuttaneet erilaisia toimenpiteitä vuoden 2011 eduskuntavaaleihin suuntautuvan tiedotus- ja vaikuttamis-kampanjan valmistelemiseksi.

PANK ry:n, Infra ry:n ja Tiehallinnon yhteistyössä teettämä simulointimalli valmistui keväällä ja sen tuloksia esiteltiin 2009 Infrapäivien yhteydessä. Keskeisin johtopäätös simulointimallin tuloksista voitaneen kiteyttää seuraavasti: Suomen päällystetyn tieverkon kunnan pitäminen nykytasolla edellyttäisi rahoitustason nostoa vähintään 150 miljoonalla eurolla 15 vuoden ajan. Edellisessä summassa ei ole huomioitu erityyppisten vaurioitten, kuten päällysteessä olevien reikien, heittojen, painaumien ja keskiviivan kallistusten, korjaamista.

Globaalin finanssikriisin aikaansaama taantuma iski täydellä voimalla Suomeen v. 2009 alussa aiheuttaen sodan jälkeisen ajan syvimmän taantumun. Siitä toipuminen tulee kestäämään useita vuosia. Tämä on vaikeuttanut ratkaisevasti Suomen rankasti jälkeenjääneen tienpidon rahoituksen korjaamista. Tämän haasteen on PANK ry tiedostanut ja on jatkanut tiefaktojen jalostamista ja muuntamista sellaiseen muotoon, jolla pyritään aikaansaamaan asioille henkilökohtaista merkistystä tiekäyttäjille, veronmaksajille ja äänestäjille. PANK ry uskoo, että tätä kautta voidaan aikaansaada paineita ja motivaatiota löytää uusia innovatiivisia rahoitusratkaisuja perinteisten rinnalle. Vastuu näissä asioissa on viime kädessä poliittisilla päättäjillä.

PANK ry on jatkanut pitkän tähtäyksen suunnitelmansa mukaisesti päällysteiden raaka-aineisiin, niiden käyttöön valmistusprosesseissa ja lopputuotteiden valmistuksessa liittyviä ympäristö-, turvallisuus- ja terveysasioiden seuraamista, tiedottamista ja vaikuttamista. Päällystealan korkea osaamisen ja riittävän työvoimaresurssien turvaamisen jatkaminen on niin ikään ollut PANK ry:n toiminnan kohteena. Edellä mainittuja asioita on raportoitu jäljempänä tätä toimintakertomusta.

Vuoden 2009 lopulla tiemerkitäala ilmaisi halunsa liittyä PANK ry:n jäseneksi. Tämän anomuksen PANK ry:n hallitus hyväksyi mielihyvällä ja toivotti uudet jäsenet tervetulleiksi.

PANK ry:n v. 2009 taloudellinen tulos oli 25 687 euroa alijäämäinen. Tämä on hallituksen pitkän tähtäyksen linjauksen mukaista.

2. JÄSENET

Ajanjaksona 1.1.2009 - 31.12.2009 oli PANK ry:ssä jäseniä 12, jotka edustavat valtion virastoja ja laitoksia, tutkimuslaitoksia, alan urakoitsija- ja suunnitteluyhtiöitä, alan koneita, laitteita ja raaka-aineita tuottavia yhtiöitä ja niiden muodostamia yhdistyksiä sekä liikennettä edustavia yhdistyksiä.

Jäsenet:

ExxonMobil Finland Oy Ab
Finavia Oy
Infra ry
Moottoriliikenteen Keskusjärjestö ry
Neste Oil Oyj
Nynas Oy
Oulun yliopisto
Suomen Kuntaliitto
Tampereen teknillinen yliopisto
TKK (Aalto-yliopisto)
Tiehallinto (Liikennevirasto ja ELY:t / Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset)
VTI

3. HALLINTO

PANK ry:n kevätkokous pidettiin 15.4.2009 ja syyskokous 19.11.2009. Edellisessä kokouksessa käsiteltiin ja vahvistettiin vuoden 2008 toimintakertomus sekä tilinpäätös ja jälkimmäisessä kokouksessa vuoden 2010 toimintasuunnitelma sekä talousarvio.

PANK ry:n hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ossi Himanka / Nynas Oy ja varapuheenjohtajana Lars Forstén/Infra ry / Asfalttijaosto / Lemminkäinen Infra Oy.

Hallituksen muut jäsenet:

Terhi Pellinen	TKK (Aalto-yliopisto)
(Anders Nordström	Tiemerkintäala/Cleanosol 1.1.2010 alkaen)
Raimo K. Saarinen	Helsingin kaupunki/ Katu- ja puisto-osasto
Martti Kärkkäinen	Infra ry / Kiviainesjaosto/ Rudus Oy (13.10.2009 saakka)
Pia Rämö	Infra ry / Kiviainesjaosto (14.10.2009 alkaen)
Erkki Peltomäki	Infra ry / Asfalttijaosto/ NCC Roads Oy
Jorma Paananen	Infra ry / Asfalttijaosto/ Destia Oy
Kari Ström	Kuntaliitto / Jyväskylän kaupunki
Seppo Mäkinen	Liikennevirasto
Kyösti Laukkanen	VTI

Hallituksen sihteerinä toimi Kalevi Toikkanen, Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiri

Hallitus kokoontui neljä kertaa. Kokouksissa käsitellyt aiheita olivat mm:

- Perustienpidon rahoitustilanne
- Yhdistyksen kevätkokouksen valmistelu
- Vuoden 2008 toimintakertomus ja tilinpäätös
- Yhdistyksen syyskokouksen valmistelu
- Toimintasuunnitelma 2010 ja talousarvio

4. TOIMIKUNTIEN JA VALIOKUNTIEN TOIMINTA

PANK ry:ssä toimii asfalttinormitoimikunta, asiakirjatoimikunta, ad hoc -hankintamenettelytyöryhmä, melua vaimentavien päällysteiden hankinta ad hoc -työryhmä, laboratoriotuimikunta, tekninen valiokunta, ympäristö- ja turvallisuusvaliokunta, koulutusvaliokunta, työvaliokunta, tiedotusvaliokunta ja tiemerkinävaliokunta. Neljä toimikuntaa on PANK ry:n omia ja seitsemän valiokuntaa yhteisiä Infra ry:n kanssa.

PANK RY:N TOIMIKUNNAT

ASFALTTINORMITOIMIKUNTA

Rauno Turunen	OAMK, puheenjohtaja
Pia Rämö	Infra ry (6/2009 saakka)
Matti Antikainen	Tiehallinto
Katri Eskola	Tiehallinto
Kati Rantanen	Helsingin kaupunki/Rakennusvirasto
Juhani Tirkkonen	Turun kaupunki
Kyösti Laukkanen	VTI
Timo Blomberg	Nynas Oy
Pirjo Kuula-Väisänen	Tampereen teknillinen yliopisto
Seppo Kauppinen	NCC Roads Oy (6/2009 saakka)
Jussi Tuominen	NCC Roads Oy (6/2009 alkaen)
Vesa Laitinen	Lemminkäinen Infra Oy
Seppo Kemppainen	Skanska Asfaltti Oy
Ilmo Hyypä	Destia Oy, sihteeri

Asfalttinormitoimikunta kokoontui vuoden 2009 aikana neljä kertaa. Näistä yksi kerta oli samalla ns. maastokäynti, jolloin tutustuttiin käytännön tasolla asfalttien raaka-aineisiin ja asfalttipäällysteiden eri käyttökohteisiin.

Asfalttinormit 2008

Toimikunnan saatua Asfalttinormit 2008 -julkaisun valmiiksi edellisenä vuonna niiden myynti on jatkunut. Normin ensimmäistä painosta (painosmäärä 2000 kpl) oli vuoden loppuun mennessä myyty noin 1500 kappaletta.

Mahdollisuudesta ns. verkkoversioon on keskusteltu, mutta konkreettista ehdotusta ei ole tehty PANK ry:n hallitukselle. Normien notifiointiprosessi tulee myös aikanaan etenemään.

Toimikunta järjesti Asfalttinormien käyttöä ja soveltamista koskevan, erityisesti suunnittelijoille tarkoitetun, tilaisuuden tammikuussa 2009. Paikalla oli lähes sata osallistujaa.

Asfalttinormitoimikunta otti vuoden 2009 aikana vastaan Asfalttinormeja 2008 koskevia kommentteja. Niiden aiheuttamista mahdollisista toimenpiteistä on keskusteltu. Em. keskustelujen lopputulokset, painovirheet, uudet bitumistandardit yms. on otettu huomioon julkaisemalla ja pitämällä ajan tasalla korjauslehteä PANK ry:n kotisivuilla.

EN-standardit

Toimikunta on toiminut CEN TC227/WG1:n taustaryhmänä ja osallistunut asfalttialan EN-standardiluonnoksia koskevien Suomen näkökohtien esille tuomiseen ja lausuntojen valmisteleminen. On myös keskusteltu eri mahdollisuuksista tulevien (myös 5-vuotistarkistettavien) SFS-EN kiviaines-, bitumi ja asfalttipäällysteiden tuote- / tuotantojärjestelmästandardien sisällöistä ja kehittämistarpeista Suomen osalta.

Toimikunta on ollut mukana Pohjoismaisessa yhteistyössä EN-standardien asfaltin deformaatio- ja kulumistestien yhteispohjoismaiseen käytäntöön liittyvässä toiminnassa.

Lausunnot

Myönteinen kanta otettiin PANK ry:n kautta organisoituun, ko. tarkoitusta varten kootun työryhmän laatiman melua vaimentavien päällysteiden hankintajärjestelmän käyttöönottoon.

ASIAKIRJATOIMIKUNTA

Kari Ström	Jyväskylä, puheenjohtaja
Pekka Isoniemi	Helsingin kaupunki
Mikko Eerola	Destia Oy
Hannu Huhtala	Kuntaliitto
Tapio Huttunen	Lemminkäinen Infra Oy
Jorma Alanko	Vantaan kaupunki
Ari Michelsson	Espoon kaupunki
Kalevi Toikkanen	Tiehallinto
Timo Vainionpää	NCC Roads Oy
Heikki Jämsä	Infra ry, sihteeri

Lisäksi toimikunnan kokouksiin on osallistunut Matti Heino (HTJ Rakennuttajat Oy), joka on laatinut kumppanuusmalliasiakirjat. Asiakirjatoimikunta ohjasi ja valvoi Matti Heinon työtä kunnille tarkoitettujen yhteistoimintamalliasiakirjojen laadinnassa.

Toimikunta piti yhden varsinaisen kokouksen vuonna 2009. Lisäksi valiokunnan jäsenet ovat kommentoineet aktiivisesti yhteistoiminta-asiakirjamallien sisältöä. Erillisiä kokouksia on myös järjestetty uusien asiakirjojen käyttöönoton edistämiseksi.

Asiakirjat koostuvat mm. seuraavista dokumenteista:

- Yleistä hankintamenettelyistä
- Yhteistoimintamallin periaatteet
- Urakkaohjelma
- Tarjouspyyntö
- Tarjouslomakkeet
- Turvallisuusasiakirja

Asiakirjamallit valmistuivat ja ne julkaistiin keväällä 2009. Ne ovat saatavilla mm. PANK ry:n ja Infra ry:n kotisivuilla.

Valiokunta on käsitellyt Salon kaupungin katupäällysteiden palvelusopimusasiakirjoja. Myös kuntien KEHTO-hanketta (kunta-alan kehittämisen haltuunotto) on käsitelty ja esitelty mm. Palautepäivillä 2009. Lisäksi valiokunnassa on ollut esillä rengasmelua vaimentavien päällysteiden hankintamenetelmät.

LABORATORIOTOIMIKUNTA

Vesa Laitinen	Lemminkäinen Infra Oy, puheenjohtaja
Kyösti Laukkanen	VTI
Richard Lustig	Rudus Oy (9.9.2009 saakka)
Suhonen Liisa	Rudus Oy (10.9.2009 alkaen)
Sami Similä	Destia Oy
Katri Eskola	Tiehallinto
Kari Laakso	Teknillinen korkeakoulu
Riitta Alve	Helsingin kaupunki
Jussi Tuominen	NCC Roads Oy
Tapio Kärkkäinen	Nynas Oy
Pirjo Kuula-Väisänen	Tampereen teknillinen yliopisto, sihteeri

LTK kokoontui toimintavuonna neljä kertaa.

1. Menetelmäkehitys

Menetelmäkehityksessä keskityttiin muutamien uusien PANK-menetelmien laatimiseen ja päivitykseen sekä EN-standardien viisivuotistarkastuksiin (kiviainesten ja asfalttien testausmenetelmät).

2. Laboratorioiden hyväksymismenettely

Laboratorioiden hyväksyntää hoitaa Inspecta Sertifiointi Oy. LTK toimi Inspecta Sertifiointi Oy:n teknisenä toimikuntana, ja valvoi tarkastus- ja hyväksyntätoimintaa. Asfalttinormien mukaisesti hyväksytyjä testaus- ja mittausorganisaatioita on tällä hetkellä noin 30 (PANK-hyväksytyjä, sertifioituja tai akkreditoituja). Osalla näistä on myös valvottuja laboratorioita.

3. Laboratorioiden väliset vertailukokeet ja muu testaukseen liittyvä tutkimus

Kiviainesten ja hienoainesten vertailukoe järjestettiin syksyllä 2009 (TTY organiso). Vertailun raportti valmistuu maaliskuussa 2010.

Yhteinen tutkimushanke ruotsalaisten ja norjalaisten kanssa deformaation ja kulumisen määrittämisen EN-standardien (testaus ja tuote) soveltamisesta ja Prall-testausmenetelmän päivittämisestä pohjoismaissa jatkui edelleen pienimuotoisesti.

PTM-mittajien kanssa yhteistyössä on rakennettu vertailukoemenettelyä toiminnan laadunvarmistamiseksi. Menettelyä pilotoitiin keväällä 2009. Kehitystä jatketaan.

2008 käynnistetty tutkimushanke jäädytys-sulatuskestävyyskokeen soveltavuudesta asfalttipäällysteiden pitkäaikaiskestävyyden määrittämiseen (VTT) jatkui. Selvityksen vaihe I valmistui syksyllä 2009. Ensimmäisen vaiheen tulosten perusteella Vaiheen II ensimmäinen osa käynnistettiin vuoden lopussa ja se jatkuu kevääseen 2010.

4. LTK:n muu toiminta

Amiedun kanssa valmisteltu Asfaltti- ja kiviainesalan laboranttikoulutus ei toteutunut vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

LTK:n menetelmäpäivä pidettiin 22.1.2009 Eteran auditoriossa. Osallistujia oli noin 80.

AD HOC -HANKINTAMENETTELYTYÖRYHMÄ

Tero Ahokas	Tiehallinto, puheenjohtaja
Tapio Joensuu	Destia Oy
Heikki Jämsä	Infra ry
Vesa Laitinen	Lemminkäinen Infra Oy
Jussi Rantanen	Lemminkäinen Infra Oy
Ossi Himanka	Nynas Oy
Harri Spoof	Pöyry Oyj, Infra
Antero Arola	Tiehallinto
Kari Holma	Tiehallinto
Seppo Kemppainen	Skanska Asfaltti Oy
Sami Horttanainen	NCC Roads Oy, sihteeri

Työryhmä kokoontui kaksi kertaa vuoden 2009 aikana.

Toimikunta käsitteli kokouksessa Tiehallinnon uusien ylläpidon hankintamenettelyjen kehitystä sekä käynnissä olevien palvelusopimusten tilaa.

Uusia suuria muutoksia ei kehittämisessä ollut tapahtunut. Tiehallinnossa käynnistettiin yksi uusi sopimuskokonaisuus.

PANK RY:N JA INFRA RY:N YHTEISET VALIOKUNNAT

MELUA VAIMENTAVIEN PÄÄLLYSTEIDEN HANKINTA, AD HOC -TYÖRYHMÄ

Lars Forstén	Lemminkäinen Infra Oy, puheenjohtaja
Jorma Alanko	Vantaan kaupunki
Ville Alatyppö	Helsingin kaupunki / KPO
Katri Eskola	Tiehallinto
Ilmo Hyyppä	Destia Oy
Seppo Kemppainen	Skanska Asfaltti Oy
Panu Sainio	Teknillinen korkeakoulu / Autolaboratorio
Jussi Tuominen	NCC Roads Oy
Ismo Rantanen	Helsingin kaupunki / KPO, sihteeri

Työryhmä kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa.

Työryhmä jatkoi vuonna 2008 käynnistynyttä melua vaimentavien päällysteiden tilaamista helpottavien ohjeiden laatimista. Lisäksi teetettiin CPX –mittalaitteeseen liittyvää tutkimusta.

1. Melua vaimentavien päällysteiden hankintaa helpottavat asiakirjat

Työryhmä laati melua vaimentavista päällysteistä kertovan esitteen, jonka tarkoituksena on antaa tietoa melua vaimentavasta päällysteestä, niiden ominaisuuksista ja käyttöedellytyksistä sekä hankintaan liittyvistä seikoista.

Työryhmä viimeisteli vuoden aikana melua vaimentavien päällysteiden hankintaohjetta. Työn alla on ollut neljä eri hankintatapasuositusta:

- Asfalttinormien 2008 mukainen hienorakeisten päällysteiden hankintatapa. Normeissa päällysteitä mainitaan ”hiljaisiksi”. Tämä on normaali kunnissa käytetty päällysteiden hankintatapa, jonka mukaan hankitaan normien mukaisia päällysteitä. Päällysteille ei aseteta erityistä meluvaatimusta. Sopii pieniin kuntakohteisiin.
- Hankita, jossa päällysteen maksimiraekoolle annetaan rajoitus ja asetetaan kulumisvaatimus. Meluvaatimusta ei aseteta. Hankintatapa soveltuu kuntien kohteisiin ja mahdollistaa ns. erikoistuotteiden käytön.
- Tuotehyväksytyjen tuotteiden hankinta. Urakoitsija voi tyyppihyväksyttää hyväksi havaitun melua vaimentavan päällysteensä tiettyjen kriteerien mukaisesti. Tuotehyväksyntä perustuu tutkimuksiin (mittauksiin) ja kokemukseen. Tuotehyväksyntäproseduuri tehdään joustavaksi. Hyväksyjä on todennäköisesti PANK ry:n normitoimikunta. Hankintamenettely soveltuu kohteisiin, joissa halutaan erityisesti painottaa päällysteen ominaisuuksia (esim. meluominaisuuksia) mutta jossa melumittaus on vaikeata.
- Hankinta toimivuusvaatimusten mukaisesti. Päällysteelle asetetaan sekä meluvaatimukset että muita toiminnallisia vaatimuksia (lähinnä kulumisvaatimusta). Päällysteen ominaisuudet mitataan kohteessa. Soveltuu suuriin kohteisiin, jossa melumittaus voidaan tehdä

Lisäksi työryhmä laati tuotehyväksyntähankintaan liittyvät tuotehyväksyntäsäännöt sekä hakemuskaavakkeen.

Edellä mainitut asiakirjat viimeisteltiin vuoden 2009 aikana lausuntopyyntövaiheeseen ja ne olivat alustavasti esillä PANK:n laboratoriotuotimikunnassa sekä normitotuimikunnassa. Muiden yhteistyötahojen lausuntojen hankkiminen sekä asiakirjojen loppuun saattaminen suoritetaan saatujen lausuntojen perusteella sekä CPX –tutkimustulosten valmistumisen jälkeen vuoden 2010 aikana.

2. CPX –mittaukseen liittyvä tutkimus

Vuoden 2009 aikana käynnistettiin tutkimus CPX–mittalaitteen uuden kuvioarenkaan (SRTT) lämpötilakorjauskertoimen määrittämiseksi. Mittaukset tehtiin nykyiselle sliksi renkaalle sekä kahdelle CPX-menettelmän standardiluonnoksen teknisessä ohjeessa suositellulle renkaalle. Mittaukset suoritettiin Helsingin ja Vantaan kaupunkien melua vaimentavilla päällysteillä. Todettiin kuitenkin, että lisätutkimusta tarvitaan edelleen ja että vuoden 2010 aikana jatketaan uuden kuvioarenkaan (SRTT) melun raja-arvon määrittämistä. Samalla selvitetään edelleen CPX–mittauksen toistettavuutta ja mittaustarkkuutta. Tutkimus rahoitettiin työryhmässä edustettuina olevien yritysten ja kaupunkien sekä PANK:n toimesta. Tutkimuksen suoritti Aalto-yliopisto, autolaboratorio Panu Sainion johdolla.

TYÖVALIOKUNTA

Ossi Himanka	Nynas Oy/ PANK ry/ puheenjohtaja
Erkki Peltomäki	NCC Roads Oy/PANK ry
Kalevi Toikkanen	Tiehallinto/PANK ry
Lars Forsten	Lemminkäinen Infra Oy/Infra ry/Asfalttijaosto
Olli Kokkonen	NCC Roads Oy/Infra ry/Asfalttijaosto
Heikki Jämsä	Infra ry/Asfalttijaosto/sihtööri

Työvaliokunta ei kokoontunut vuoden 2009 aikana.

TIEMERKINTÄVALIOKUNTA

Tiemerkintävaliokunta perustettiin vuoden 2009 lopussa.

Anders Nordström	Cleanosol, puheenjohtaja
Harri Linnakoski	Tielinja
Seppo Kempainen	Skanska Asfaltti
Jarmo Nousiainen	NCC
Tero Ahokas	Tiehallinto
Ville Alatyppö	Helsingin kaupunki, sihteeri

Tiemerkintävaliokunta aloittaa virallisen toimintansa vuoden 2010 alussa.

KOULUTUSVALIOKUNTA

Erkki Peltomäki	NCC Roads Oy, puheenjohtaja
Jari Haapavaara	Lemminkäinen Infra Oy
Jukka Marttila	Destia Oy
Ilkka Kerkelä	Lemminkäinen Infra Oy
Antti Sulamäki	Amiedu
Seppo Tirkkonen	Rakennusliitto
Mikko Takkula	Rudus Asfaltti Oy
Jukka Ahonen	Skanska Asfaltti Oy
Tapani Karonen	Infra ry
Heikki Jämsä	Infra ry, sihteeri

Lisäksi valiokunnan kokouksiin osallistui ammattioppilaitosten edustajia tarpeen mukaan.

Valiokunta piti kaksi kokousta vuonna 2009. Lisäksi pidettiin useampia teemakohtaisia kokouksia liittyen Päällystekurssien ja Palautepäivän ohjelmasisältöjen suunnitteluun. Myös yhteishankintakoulutuksen osalta järjestettiin erillisiä kokouksia.

Valiokunta on toiminnassaan tehnyt seuraavia asioita:

1. Koulutustilaisuuksien järjestäminen

- Päällystekurssit, jotka järjestettiin kahden päivän aikana maaliskuussa
- Asfalttialan palautepäivän ohjelman suunnittelu. Tilaisuus järjestettiin laivaseminaarina marraskuussa

2. Yhteishankintakoulutus

Asfalttialan yhteishankintakoulutusta jatkettiin vuonna 2009. Tavoitteena oli saada asfalttialalle uusia työntekijöitä mm. ammatinvaihtajista. Yhteishankintakoulutus on työvoimakoulutusmuoto, jossa koulutus toteutettiin työnantajien, työhallinnon ja koulutuksen järjestäjän yhteisesti suunnittelemana. Amiedun järjestämään koulutukseen valittiin 15 henkilöä 50 hakijan joukosta, joista kurssin suoritti hyväksyttävästi 12 henkilöä. Opetukseen sisältyi sekä teoriaa että työssäoppimista. Saadut kokemukset olivat hyviä ja koulutus vastasi tarkoitustaan. Valiokunta käsitteli yhteishankintakoulutuksen laajentamista myös Pohjois-Suomeen yritysten tarpeiden mukaisesti.

3. Asfalttityöntekijöiden ammattitutkinto

Valiokunta on ohjannut ja koordinoanut asfalttityöntekijöiden ammattitutkintoon liittyvää koulutusta, jota annettiin vuonna 2009 Salon aikuiskoulutuskeskuksessa, Amiedussa (Helsinki) ja Rovaniemen aikuiskoulutuskeskuksen järjestämänä Seinäjoella. Valiokunnassa koordinoitiin vuoden 2010 ammattitutkintojen kurssien päivämäärät oppilaitosten kesken.

4. Asfalttityöntekijöiden erikoisammattitutkinto

Valiokunta seurasi asfalttityöntekijöiden ensimmäisen erikoisammattitutkinnon käynnistymistä ja koordinoi opetuksen toteutusta. Koulutus alkoi Salon Aikuisopetuskeskuksessa loppuvuodesta 2008 jatkuen vuonna 2009. Kurssille osallistui 11 henkilöä sen keston ollessa 3 vuotta. Lisäksi valiokunta käsitteli toisen erikoisammattitutkintoon tähtäävän koulutusjakson käynnistämistä vuonna 2009. Erikois-ammattitutkinto on tarkoitettu työnjohdolle.

TEKNINEN VALIOKUNTA

Heikki Jämsä	Infra ry, puheenjohtaja
Tero Ahokas	Tiehallinto
Katri Eskola	Tiehallinto
Mika Häkli	Lemminkäinen Infra Oy
Ville Alatyppö	Helsingin kaupunki
Jukka Juola	Andament Oy
Seppo Kempainen	Skanska Asfaltti Oy
Kyösti Laukkanen	VTT
Jorma Paananen	Destia Oy
Ari Michelsson	Espoon kaupunki
Tapio Kärkkäinen	Nynas Oy, sihteeri

Valiokunta piti kolme kokousta vuonna 2009.

Valiokunta käsitteli toiminnassaan seuraavia asioita:

1. RYM-SHOK-ohjelma

Valiokunnassa käsiteltiin valmisteilla olevaa RYM-SHOK-ohjelmaa (www.rym.fi). Keskusteltiin päällystealan mahdollisuuksista osallistua ohjelman teemoihin yleisellä tasolla. Näitä teemoja ovat:

- prosessit ja toimintamallit
- kilpailukykyinen yhdyskuntainfra

Varsinainen ohjelmavalmistelu käynnistyi syksyllä 2009 tuotemallihankkeen osalta. Tämä on asfalttialan kannalta tärkeä osa-alue, koska tuotemallilla on suora yhteys koneautomaatioon. Ohjelman sisällön valmistelun etenemistä seurattiin valiokunnassa.

2. Tiestön ylläpidon rahoitustarve

Käsiteltiin Pöyry Infra Oy:n laatimia laskelmia tiestön ylläpidon rahoitustarpeesta. Laskelmat osoittavat yli 200 miljoonan euron panostustarvetta vuosittain seuraavan 15 vuoden aikana päällystettyyn tieverkkoon, jotta tiestön kunto ei laskisi (nykyinen budjetti on noin 150 miljoonaa euroa). Korjausvelka on kasvanut entisestään ja jälkeenjäämä on erittäin suuri. Tilanne on tältä osin huolestuttava.

3. Ilmasto ja päällysteiden kestävyys

Käsiteltiin VTT:n tutkimusta menettelytapojen kehittämiseksi asfalttipäällysteen säänkestävyyden (pakkasrapautumiskestävyyden) määrittämiseksi. Tutkimuksen ensimmäinen vaihe valmistui vuonna 2009.

4. Ylläpidon hankinta

Käsiteltiin ylläpidon hankinnan yhteistoimintamalleja ns. TUKEFIN-konseptilla. Siinä eri osapuolet pyrkivät löytämään yhteistyössä lopputuotteen kannalta parhaat ratkaisut hukkaa minimoiden ja toimintaprosesseja kehittämällä.

5. Sivukaltevuus

Valiokunta käsiteli päällystettyjen teiden sivukaltevuustunnuslukua ja sen mittaamista uusien tutkimustulosten pohjalta. Keskeinen kysymys on miten sivukaltevuuspuutteita saadaan taloudellisesti korjattua.

6. Kansainvälinen yhteistyö

Valiokunta osallistui alan kansainväliseen tekniseen yhteistyöhön olemalla edustajansa (Vesa Laitinen, Lemminkäinen Infra Oy) välityksellä mukana EAPA:n Teknisen valiokunnan toiminnassa. EAPA:n valiokunnassa on käsitelty mm. Warm Mix Asphalt -päällysteitä, CEN-standardisointia sekä asfaltti- ja betoni-päällysteiden vertailua.

7. Tilaisuuksien järjestäminen

Valiokunta osallistui Palautepäivän ja Päällystekurssien ohjelmien laatimiseen.

TIEDOTUSVALIOKUNTA

Matti Aalto	Lemminkäinen Oyj, puheenjohtaja.
Päivi Laine	Lemminkäinen Infra Oy
Terhi Paavilainen	NCC Roads Oy
Miia Apukka	Destia Oy
Risto Pesonen	Rakennusteollisuus RT ry
Erkki Pätiälä	Rakennustietosäätiö
Sanna Kuhmonen	Skanska Infra ry (30.9.2009 saakka)
Mari Murto	Skanska Infra ry (1.10.2009 lähtien)
Mirja Forsman	Rudus Oy
Heikki Jämsä	Infra ry
Paavo Syrjö	Infra ry
Kai Salmi	Infra ry
Jukka Lyytinen	Infra ry, sihteeri

Valiokunta piti kolme kokousta vuonna 2009. Lisäksi pidettiin useampia teemakokouksia Infrapoliittisen iltapäivän suunnittelemiseksi ja infra-alan viestintästrategian laatimiseksi.

Valiokunta on toiminnassaan tehnyt seuraavia asioita:

1. Eduskuntavaalit 2011

Valiokunnassa käsiteltiin tulevia eduskuntavaaleja ja niihin vaikuttamista. Keskeisenä kysymyksenä on se, miten saadaan tiestön ylläpitoon liittyviä asioita hallitusohjelman tekstiksi tiemäärärahojen lisäämiseksi. Lisäksi valiokunnassa keskusteltiin viestintästrategiaan liittyvistä näkökulmista eduskuntavaalien näkökulmasta.

2. Tienpidon määrärahoihin vaikuttaminen

Valiokunnassa käsiteltiin Tiehallinnon, Infra ry:n ja PANK ry:n yhteisen tienpidon määrärahoja koskevan tutkimuksen tulosten julkaisemista ja siihen liittyvää viestintää. Lisäksi käsiteltiin DecoMedian kanssa yhteistyössä valmisteltavaa Tuhon tiellä –DVD:tä sekä siihen liittyvää esitettä, jotka julkaistaan alkuvuodesta 2010.

Asfalttialaa edistävää vaikuttamista kohdistettiin Eduskuntaan (valiokunnat, kansanedustajat) ja muihin päätöksentekijöihin laatimalla mm. valtion tulo- ja menoarvioon liittyviä perusteluja tienpidon rahoituksen nostamiseksi tiestön kunnan parantamiseksi.

Vaikuttamista tehtiin myös yhteistyössä Auto- ja Tiefoorumin (ATF) kanssa. Valiokunta toimitti taustamateriaalia ATF:n käyttöön, jota on julkaistu ATF:n kotisivuilla www.tieyhdistys.fi/atf. ATF otti kantaa ajankohtaisiin tie- ja liikennepoliittisiin kysymyksiin sekä laati kannanottoja käytettäväksi vaikuttajataapaamisissa.

3. Työturvallisuus ja viestintä

Valiokunnassa käsiteltiin alan turvallisuustilannetta ja siitä tiedottamista. Esimerkkeinä olivat eri yritysten omaan käyttöön laaditut turvallisuus-DVD:t. Keskusteltiin niiden vaikuttavuudesta ja saaduista kokemuksista eri yrityksissä.

4. WWW-sivut ja sähköinen lehti

PANK ry:n kotisivuja on päivitetty tarpeen mukaan mm. valiokuntien pöytäkirjojen osalta.

Infra ry:n kotisivulla on julkaistu bitumi-indeksi kuukausittain.

Uusi Infra ry:n sähköinen Asfalttilehti julkaistiin 2 kertaa vuoden 2009 aikana. Jakelussa on noin 1000 henkilöä. Lehden sisältönä on ajankohtaiset asfalttialaan vaikuttavat uutiset, tapahtumat ja muut sisällöt.

Lisäksi asfalttialan käytettävissä oli Infra ry:n Infrarakentaja-lehti, joka ilmestyi kahdeksan kertaa. Lehdessä julkaistiin asfalttialaan liittyviä artikkeleita.

5. Infrapoliittinen iltapäivä

Valiokunta osallistui yhteistyössä Infra ry:n kanssa Infrapoliittisen iltapäivän toteutuksen suunnitteluun ja ohjelman sisällön määrittämiseen. Tilaisuus järjestettiin 12.3.2009.

YMPÄRISTÖ- JA TURVALLISUUSVALIOKUNTA

Antti Lyytinen	Skanska Asfaltti Oy, puheenjohtaja
Timo Blomberg	Nynas Oy
Jutta Halonen/Juuso Lukkarinen	NCC Roads Oy
Urpo Holopainen	ExxonMobil Oy Ab
Jorma Paananen	Destia Oy
Esko Tuhola	Tiehallinto
Timo Tuokko	Lemminkäinen Infra Oy
Mika Kortene	Infra ry
Heikki Jämsä	Infra ry, sihteeri

Valiokunta kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa. Lisäksi valiokunnan jäsenet kokoontuivat useita kertoja turvallisuuskilpailun yhteydessä.

Valiokunta on tehnyt seuraavia asioita:

1. Bitumihuurututkimukset

Kansainvälisen syöpäjärjestön IARC:n bitumihuurututkimus valmistui. Tulokset olivat asfalttialan kannalta positiiviset. Asfalttityöntekijöiden lievästi kohonnutta keuhkosyöpäriskiä selittävät erityisesti tupakointi, terva-asfaltti (ei Suomessa) sekä työntekijöiden epäsäännölliset elämäntavat. **Tutkimuksen perusteella bitumihuuruilla ei ollut syöpäriskiä lisääviä vaikutuksia.**

Tutkimuksen rahoitukseen osallistuivat Euroopan Asfalttiliitto EAPA, Eurobitume, Concawe sekä Yhdysvaltain Asfalttiliitto NAPA sekä kattourakoitsijajärjestöt budjetin ollessa noin 2 milj. euroa.

2. Turvallisuuskilpailu 2009

Valiokunta järjesti turvallisuuskilpailun 2009. Tavoitteena oli löytää Asfaltti-mittarin perusteella paras levitysryhmä ja asfalttiasema. Kilpailuun osallistui 4 levitysryhmää ja 4 koneasemaa. Levitysryhmäsarjan voittaja oli NCC Roads Oy ja asfalttiasemasarjan voittaja Destia Oy. Voittajat palkittiin Palautepäivillä.

3. Turvallisuusasetus

Valiokunnassa käsiteltiin uutta Valtioneuvoston asetusta rakennustyön turvallisuudesta, mikä astui voimaan 1.6.2009. Erityisesti kypärän käyttö aiheutti runsaasti keskusteluja alan sisällä. Tilannetta hankaloitti vielä se, että viranomaisilta ei saatu selkeitä tulkintaohjeita kypärän käyttöpakosta asfalttityömailla pyynnöistä huolimatta.

4. MURAU

Valiokunnassa käsiteltiin laajasti Ympäristöministeriön valmistelemaa ja asfalttiasemia käsittelevää MURAU-asetusta (Valtioneuvoston asetus asfalttiaseman ympäristönsuojeluvaatimuksista ja ylijäämä-asfaltin hyödyntämisestä). Asfalttiala neuvotteli asiasta yhteistyöryhmässä, johon kuuluivat Ympäristöministeriön, SYKE:n, Kuntaliiton sekä Uudenmaan Ympäristökeskuksen edustajia. Asetus astuu voimaan kesäkuussa 2010.

5. Tapaturmatilastot

Käsiteltiin asfalttialan tapaturmia. Valiokunnassa päätettiin kerätä yritysten tapaturmat alkuvuodesta 2010.

6. Euroopan Asfalttiliiton Health and Safety and Environment Committee

Valiokunnan edustaja Jutta Halonen sekä Juuso Lukkarinen osallistuivat EAPA:n Health and Safety and Environment (HSE) komitean työskentelyyn Suomen edustajana. Valiokunnassa valmisteltiin ja käsiteltiin HSE-komitean toimintaan liittyviä asioita kuten bitumihuurututkimusta, kemikaalilainsäädännön vaikutusta asfalttialaan (REACH), päästökauppaa ja CO₂-päästöjä asfalttialalla (asfalttiasemat) sekä asfalttialan hiilijalanjäljen suuruutta (laskentaohjelmia).